

Thema diagnosticeren

Werkvorm: Nut en noodzaak van diagnostische instrumenten

Een zorgvuldig gebruik van diagnostische instrumenten ondersteunt het stellen van een onderbouwde diagnose. Dit vraagt om bewuste keuzes: welk instrument zet je wanneer in, met welk doel, en hoe borg je zorgvuldigheid in de toepassing en interpretatie?

Doel

Samen verkennen hoe diagnostische instrumenten in de praktijk worden ingezet en welke keuzes daarbij een rol spelen. Leren van elkaars praktijkervaringen en reflecteren op alternatieve mogelijkheden.

Tijdsindicatie

1 uur (afhankelijk van voorbereiding en tijdsbewaking).

Benodigheden

- Pen en papier of post-its
- Toegang tot de [Zorgstandaarden](#) | [GGZ Standaarden](#)
- Optioneel: Stiften en een flip-over of (online) whiteboard

Stappenplan

STAP 1: Verkenning van instrumenten (20-30 minuten)

Bespreek plenair of in kleinere groepen:

- Welke diagnostische instrumenten gebruik je in je praktijk?
- Wat zijn voor- en nadelen van generieke versus stoornisspecifieke instrumenten?
- Wanneer helpt een instrument om tot een betere diagnose te komen? En wanneer juist niet?
- Wanneer voelde je je onzeker over het gebruik of de interpretatie van een instrument?

Noteer praktische inzichten, vragen of verschillen op een flip-over.

STAP 2: Reflecteren - Ethische verdieping (10-15 min)

Instrumenten lijken objectief, maar ze beïnvloeden ook de relatie tussen jou en de patiënt. Jij kiest, de ander 'ondergaat'. Wat betekent dat voor gedeelde besluitvorming?

Bespreek plenair of in tweetallen:

- Welke valkuilen zie je in het gebruik van instrumenten?
- Hoe maak je ruimte voor de ervaring of mening van de patiënt?
- Hoe voorkom je dat een vragenlijst belangrijker wordt dan het gesprek?

STAP 3: Verdieping in bestaande vragenlijsten (15 min)

Kijk samen op [GGZ Standaarden](#) naar de overzichten van meetinstrumenten bij een specifieke stoornis (bijv. [persoonlijkheidsstoornissen](#) of [psychose](#)).

Bespreek in tweetallen:

- Welke vragenlijsten gebruik je nu?
- Welke alternatieve of aanvullende instrumenten zijn er, en wat zouden ze kunnen opleveren?
- Wat valt je op als je je eigen praktijk vergelijkt met de standaarden?

STAP 4: Plenaire nabespreking (10-15 min).

- Welke leerpunten kwamen naar voren?
- Wat wil je bewuster doen bij het inzetten van instrumenten?
- Hoe kunnen we elkaar in de praktijk ondersteunen bij het verkennen van alternatieven?

Thema diagnosticeren

Werkvorm: Nut en noodzaak van diagnostische instrumenten

Culturele context én machtsverhoudingen

Diagnostische instrumenten zijn niet waarde vrij. Ze zijn ontwikkeld binnen een bepaalde cultuur en met bepaalde aannames. Sta daarom bewust stil bij:

- Taal- of begripsniveau (bijv. bij LVB);
- Culturele verschillen in interpretatie;
- De machtspositie van de professional ten opzichte van de patiënt.

Meer oefenen? Doe samen de werkvorm 'Cultuursensitieve diagnostiek'.

Tip: Ontdek de vragenlijstbibliotheek (Akwa GGZ)

In de [Vragenlijstbibliotheek](#) vind je veelgebruikte instrumenten die vooral bedoeld zijn voor het evalueren van behandelingen, maar soms ook inzetbaar bij diagnosticeren.